

PRENUMERATA:

kosztuje z dostawą w miejscu:	
miesięcznie	— 90 Zł.
kwartalnie	2 70 "
półrocznie	5 40 "
rocznie	10 80 "

Prenumerata zamiejscowa:

miesięcznie	1 zł.
kwartalnie	3 "
półrocznie	6 "
rocznie	12 "

OGŁOSZENIA:

Strona	... 350 Zł.
1/2 strony	... 175 "
1/4 "	... 90 "
1/8 "	... 45 "
1/16 "	... 30 "
1/32 "	... 15 "

Przed tekstem 100% drożej.
Drobne za słowo 30 gr., po-
szukującym pracy 50% zniżki

HASŁO

Pismo poświęcone sprawom politycznym, społecznym, gospodarczym i literackim.

Naczelnny redaktor: Jan Kulesza przyjmuje od 11—16 codziennie, ul. Rejtana 5. I. p.

Konto czekowe P. K. O. Kraków Nr. 406.862

Nr. 28.

Adres Redakcji i Administracji: ul. Krakowska 7. (w drukarni L. Styrny)

Rok V.

Rozgrywka.

Okres węzów morskich i ogórków, w którym pisma wszystkich ugrupowań tworzą fantastyczną politykę pour epate le gents, posłuży może tym, którzy w Polsce kierują akcją polityczno-społeczną do tego, aby ich wyczyny tak ważne dla rozwoju państwa nie były podobne do chwilowej polityki letnich aranżerów kaczek dziennikarskich. Są wakacje. Rozjechali się mężowie stanu ze stolicy. Na ulicy Wiejskiej nie obradują komisje, a nawet agitatorzy wiecujący po wsiach i miasteczkach zjadliwie obśliniając swoich przeciwników zrozumieli, że rolnik ma teraz ważniejszą czynność do spełniania i ulotnili się agitując obecnie przy czarnej lub piwie w kawiarniach.

W taki to czas pozostają przy marmurowych stolikach kluby i partie składające się najczęściej z zarządów a czekające na członków a „grożące” w małym miasteczku „odrodzeniem politycznym”.

Odrodzenie polityczne kończy się oczywiście jeszcze kilku kolejkami piwa w „stamknajpie” i odgrazaniem się rządowi.

„Czyści” demokraci — republikanie sposobią się do walki z rządem i rzucają swoje hejnały nienawiści i dziecinnych urojeń w masy, które chcieliby zdesorientować.

Jesteśmy jednak bliscy ostatecznej rozgrywki. Niechaj ci panowie republikanie nie zapominają, że po ferjach już za kilka tylko tygodni będą musieli się jasno oświadczyć, czy ich republikańsko-demokratyczna robota będzie dalej polegać na mąceniu, lub czy opamiętawszy się zechcą pracować dla dobra państwa.

Skończą się niedomówienia. Rząd — jesteśmy przekonani, nie pozwoli na jałową obstrukcję, poniżającą autorytet Polski.

Chodzi o to, czy sejm będzie w październiku rozwiązuje, czy nie.

Wrzaskliwy zjazd Centrolewu, acz to dopiero 3 tygodnie minęły jak się odbywał, ginie w niepamięci. Pozostało tylko oburzenie szerokich mas na agitatorów, którzy ośmielili się destrukcyjne i poniżające godność Polaka uchwały przemycać, oraz życzenie tychże mas, aby rząd nareszcie zakończył raz z tym wrzodem na ulicy Wiejskiej.

Społeczeństwo czeka z napięciem akcji powakacyjnej. Straszna sytuacja gospodarcza kładzie na karb każdego obywatela część brzoźnienia ogólnopolskiej chwiejnej sytuacji i każdy wie, że sytuacja gospodarcza może się polepszyć jedynie, jeśli rząd będzie miał wolną rękę w produktywniej pracy i nie będzie musiał swe siły trwonąć na niepłodną walkę z rozagitowanymi posłami i ludźmi, chcącymi za każdą cenę dostać się do upragnionego żłobu.

Bo czyżli jest w Polsce taki chłop, który w głębi serca wierzy, że rządy Witosa w otoczeniu Dmowskich i Ciołkoszów stworzyłyby w państwie dobrobyt i ład? Czyżli nie zazналиśmy już rozkoszy takiego rządu. Czyżli nie uginaliśmy się pod dobrodziejstwem dojlidowskich wspólników. Dzisiaj wzbogacili tę spółkę jeszcze ciekawości.

Gdzież dziecko, które uwierzy w tych ra-towników.

Zjazd centrolewu wypadł jak mógł najbladziej — a to dlatego, że społeczeństwo dobrze zrozumiało rodzaj interesów marjażu Witosa z Żuławskim, Dmowskiego z Liebermanem.

Hejnały prasy opozycjonistycznej o ustąpieniu rządu i o jesiennej rozgrywce pokrywają tylko obawy tych panów, że na jesień trzeba będzie się z ulicą Wiejską pożegnać a nowe wybory mogą przynieść wielkie niespodzianki.

J. K.

Uroczystość w obozie strzeleckim w Zakrzowie.

Strzelcy tarnowscy uzyskali I. miejsce.

Dnia 14 lipca bm. na trasie Kraków—Zakrzów, wynoszącej 44 klm., odbył się marsz eliminacyjny drużyn wojskowych i strzeleckich do marszu Szlakiem Kadrówki.

Na mecie zjawili się reprezentanci władz wojskowych z zastępcą dcy O. K. pułk. Bole-sławiczem na czele, liczni przedstawiciele społeczeństwa, którzy przybyli z Krakowa, aby na miejscu zobaczyć maszerujące drużyny i by zwiedzić obóz strzelecki w Zakrzowie, który w tym roku wygląda już naprawdę imponująco.

Cała uroczystość odbyła się w bardzo podniosłym nastroju.

Licznych gości przyjmował p. sen. Zygmunt Lewakowski w swoim domu, gdzie wśród miłego nastroju zebranie przeciągnęło się do późna w nocy.

Specjalne uznanie znalazła drużyna tarnowska, która w najlepszej formie przybyła do Zakrzowa.

Poniżej podajemy wyniki marszu eliminacyjnego:

- 1) 16 pp. Tarnów 5 godz. 28 min. 1 sek.,
- 2) Związek Strzelecki Wieliczka 6,38.20, 3) 4 p. s. p. Cieszyn 5,44.25, 4) Związek Strzelecki Żywiec 5,47.58, 5) Związek Strzelecki Trzebina 5,48.10, 6) Związek Strzelecki Chrzanów 5,49.14, 7) Związek Strzelecki Prokocim 5,49.59, 8) Związek Strzelecki Orleń, Kraków 5,53.19, 9) Związek Strz. Sucha 5,59.14, 10) Zw. Strz. Bochnia 6,01.40, 11) Zw. Strz. Katowice 6,03, 12) Zw. Strzelecki Tarnów 6,08.56, 13) Zw. Strz. Wadowice I. 6,12.35, 14) Zw. Strz. Bronowice 6,18.59, 15) P. W. Piaski 6,28.35, 16) Zw. Strz. Wadowice II. 6,30.56.

Z B. B. W. R.

Bezpodstawne i złośliwe napaści w prasie endeckiej skierowane przeciw Naczelnemu Wodzowi Marszałkowi Piłsudskiemu spowodowały agencję prasową „Iskra” do wydania w swym biuletynie artykułowym szeregu prac rzeczowych obalających ataki prasy opozycjonistycznej i wykazujących ohydne kłamstwa endecji.

Wielopole.

Dnia 27 czerwca odbyło się zebranie B. B. W. R. w Wielopolu. Zebraniu przewodniczył burmistrz Świerad. Sprawy organizacyjne i kongresu referował prof. Myszk. W dyskusji zabierał głos p. Kutrzeba, p. dyr. Milan. Sprawy organizacyjne wyświeślał bliżej prof. Christoff, dr. Mark. Wyłoniono zarząd na czele z dyr. Milanem. Liczne zebranie zakończono okrzykiem na cześć Państwa, Prezydenta Rzp., Marszałka J. Piłsudskiego oraz potępieniem Kongresu.

Ropczyce.

Dnia 28 czerwca w sali Rady Powiatowej w Ropczycach odbył się liczny wiec w sprawie Kongresu. Wiec zagał burmistrz Bursztyn, po-

czem przemówił krótko prof. Myszk, a sytuację gospodarczą w Państwie, znaczenie Kongresu przedstawił poseł Rutkowski. Jasne, przejrzyste przemówienie trafiające do przekonania zebranych nagrodzono oklaskami.

Przy końcu wiecu przemówił przewodniczący Pociąg, poczem na wniosek p. nacz. Worka wiec podjął, rezolucję potępiającą pracę Kongresu.

Filja

Antoniego Uwiery

TARNÓW, Krakowska 2.

poleca NA SEZON LETNI woale,
markizety, fulary etc. w najnowszych
wzorach w olbrzymim wyborze.

Ceny umiarkowane.

== Udziela się ulg w spłatach. ==

Ś. p. Ks. Józef Wątarek

W piątek, dnia 11 lipca zmarł w 66 roku życia ks. Józef Wątarek, prałat i tajny szambelan papieski, dyrektor Gimn. Elizy Orzeszkowej, em. kat. I. Gimn., ofic. orderu Polonji Restituta.

Zeszedł do grobu wielki obywatel Polak — człowiek o gołęmb sercu i światłym umyśle. Prawdziwy pasterz chrześcijański, który żyjąc w biblijnej prostocie, wszystkie swe myśli skierował dobru bliźniego.

Na wieść tę smutną pochyliło swe głowy całe społeczeństwo tarnowskie, rozumiejąc dobrze jak przegromną poniosło stratę. Boć odszedł dobroczyńca najhojniejszy w rozdawaniu. Oddawał bowiem wszystko i swój zarobiony grosz i swoją wiedzę i dobroć swego serca w kojącym wszystkie troski i smutki słowie.

A przede wszystkim młodzież szkolna straciła dobrotliwego ojca i nauczyciela.

Przez lat przeszło 40 kierował ks. Józef Wątarek duszami szkolnej młodzieży, starając się wszystkimi siłami wpoić w nich zasady religijne i obywatelskie. Któż z nas nie pamięta owych szkolnych lat, gdzie z każdą troską, z każdą łzą zwracano się ufnie

LEKARZ DENTYSTA CH. BRAUN

b. asystent kliniki chirurgji stomatolog. Państw
Inst. Dent. w Warszawie

ordynuje od dnia 1-go lipca 1930 r.
w Tarnowie, przy ul. Krakowskiej 20.
róg Kaczkowskiego 1.

do ks. Wątorka a On dla każdego znalazł zbawienną
radę, dobre słowo.

Ilu biedaków, którzy z powodu braku grosza
musieliby porzucić mury szkolne w pośrodku nauki
kształciło się za pieniądze świątobliwego katechety.

W ostatnich latach ś. p. ks. Wątorek poświęcił
swe siły sprawie budowy kościoła w Stróży koło
Myślenic oraz domu dla sierót. Żyjąc jak najbied-
niejszy, posyłał każdy cent na budowę kościoła i domu.
I zmarł właśnie kiedy pragnienie Jego życia się ziściło.
Kościół i dom dla sierót został właśnie w tym roku
skończony.

Społeczeństwo tarnowskie zachowa na zawsze
pamięć o tym wielkim duszpasterzu. K.

Klub inteligencji demokratycznej i republikański „Hejnał“.

Nie tworzą żadnej nowej orientacji politycz-
nej. Nie mają programu. Są członkami Centro-
lewu a łączą się w nienawiści do rządu i do
Marszałka Piłsudskiego.

Pan sen. Scibor, pan poseł Brodacki, p. dr.
Kański, prof. Dubiel i p. Bodzek stworzyli klub
w Tarnowie aby „ratować“ demokrację i aby
położyć tamę kryzysowi gospodarczemu.

„Klub inteligencji demokratycznej“ wydał
w tym celu pismo, które wystąpiło bojowo, dru-
kując już tysiąc razy słyszane blagi o członkach
B. B. W. R., sławiąc Centrolew i jego mężów a
szkalując rząd.

Słowo programowe tego pisemka powiada,
że tępić będzie zło, szalbiertwo, prywatę. Będą
więc w własnym podwórku mieć dużo roboty.

Mają wspierać szlachetne poczynania i wy-
siłki, jak mówi słowo programowe, a tamują od
lat inicjatywę i chęci rządu w pracy rozwojowej
państwa.

Więc dalsze blagi Witosowych rycerzy!

Nowa Polska w Ameryce Południowej.

Dzięki specjalnej polityce Ministerstwa Pracy i
Opieki Społecznej i Urzędu Emigracyjnego w ciągu
ostatnich miesięcy zagadnienie emigracji polskiej zo-
stało ujęte w skoordynowane ramy i przy właściwym
wszechstronnem oświeceniu rozwiązane w formie naj-
korzystniejszej zarówno dla Państwa, jak i dla ca-
łego narodu.

Cały ruch emigracyjny opierał się do niedawna
na cudzoziemskich liniach okrętowych, które spe-
lniały rolę dostawców (materiału) ludzkiego do tych
lub tamtych krajów zamorskich. Opieka rządu lub
społeczeństwa kończyła się przeważnie w porcie, do
którego dojeżdżał emigrant, a o jego dalszych losach
decydował wielokrotnie przypadek. Pozatem emigran-
ci polscy rozpraszają się przeważnie po najróżnorod-
niejszych zakątkach świata, szczególnie dzisiaj, gdy
poszczególne kraje zamorskie zaostrzyły do najwyż-
szego stopnia przepisy emigracyjne. Charakterysty-
czne zaś są dane cyfrowe, które ilustrują w wymo-
wny sposób, że polska emigracja zamorska kieruje
się w ostatnich latach wybitnie do Ameryki Połu-
dniowej, uważając ją za korzystniejszy i przystęp-
niejszy teren kolonizacyjny.

Ameryka 1924 1925 1926 1927 1928 1929
Północna 10458 15744 26682 34131 38114 17751
Połudn. 8103 10441 17717 24422 27181 23739

Emigracja rolnicza w ostatnim trzyleciu:

1926 1927 1928
Rolnictwo 19337 33750 42129
Inne zawody 9111 7132 7129

Skrytalizowany obecnie trwały system, na któ-
ry ruch emigracyjny czekał bodaj że najdłużej ze
wszystkich dziedzin życia państwowego i zarysowa-
ny podział pracy między Urzędem Emigracyjnym i
instytucjami społecznymi obdarzył właśnie czynnik
społeczny pewnymi określonymi zadaniami, których
wypełnienie gwarantuje z jednej strony racjonalny
rozwój polskiego wychodźstwa, a z drugiej wymaga
dużej przedsiębiorczości, rzutkiej inicjatywy i wiele
poświęcenia owianego duchem społecznictwa.

Z Magistratu.

Sprawa pożyczki, którą miasto ma zaciągnąć
w sumie milion 500 tysięcy w Kasie Oszczę-
dności Król. Huty została odroczonej do jesieni,
a brak gotówki daje się odczuć w pracach około
rzeźni, które wolnym tempem postępują naprzód
i mowy nawet nie ma, aby rzeźnia mogła być
oddana do użytku publicznego przed rokiem 1931.

Ta zwłoka podminuje wielce realność bu-
dżetu na rok 1930/31, w którym w aktywach
widnieje cyfra 200 tysięcy złotych jako dochód
z drugiego półroczu nowej rzeźni.

Sprawa nadbudowy 2-go piętra w gmachu
policyjnym na ulicy Wałowej również nie dojdzie
w tym roku do skutku, z powodu braku pie-
niędzy. Nadbudowa ta jest jednak bardzo pilna,
gdyż poszczególne biura Magistratu, które tułają
się po całym mieście, utrudniają znacznie prace
Magistratowi.

Nareszcie kwestja dworca autobusowego
w Tarnowie została załatwiona. Magistrat zawarł
umowę z Polskim Związkiem Turystycznym w
Krakowie w kwestji wybudowania dworca auto-
busowego i jego eksplantacji. Umowa brzmi
następująco:

Gmina wydzierżawia Pol. Związkowi Turyst.
część placu Stara Targowica na lat 6 na wysta-
wienie dworca autobusowego i jego prowadzenie.
Dworzec buduje swym kosztem P. Z. T. na
podstawie planów i kosztorysów, zatwierdzonych
przez Magistrat. Po expiracji umowy koszt
budowy zwraca gmina P. Z. T., jednak pomniej-
szone o 5% za każdy choćby rozpoczęty rok
dzierżawy. Tytułem czynszu dzierżawnego płacić
ma P. Z. T. gminie po 1 zł. dziennie od każdego
przyjeżdżającego na dworzec autobusu, oraz 1/3
prowizji.

Katastrofa w Mościcach.

W wielkich zakładach przemysłowych zda-
rzają się niestety niekiedy mimo jak największych
zabezpieczeń, jakie kierownictwo czyni dla bez-
pieczeństwa pracujących nieszczęśliwe wypadki,
które pociągają za sobą śmierć robotników.

I tak w Mościcach w P. F. Z. A. w fabryce,
która została wybudowana według najnowszych
udoskonaleni technicznych i w której poczynio-
no wszelkie możliwe zabezpieczenia życiu pra-

cujących — zdarzył się onegdaj wypadek, który
poruszył nasze miasto.

W oddziale siarczanu amonowego nastąpił
wybuch gazu amoniakalnego znajdującego się
w zbiorniku. Wskutek wybuchu rozerwany zo-
stał żelazny zbiornik. Dwaj robotnicy znajdujący
się przy zbiorniku zostali pokaleczeni, z których
jeden ślusarz Orszula utracił życie.

Ofiara Dunajca.

Onegdaj zginął w nurtach Dunajca młody
urzędnik P. F. Z. A. Stanisław Larisz, legionista
i oficer Wojsk Polskich.

Ś. p. Larisz kąpiąc się w Dunajcu zeskoczył
z mostu i wpadł w wir, z którego nie mógł
się wydostać.

Szajka włamywaczy.

Znowu grasuje w Tarnowie szajka włamy-
waczy i złodziei, którzy korzystając z nieobec-
ności mieszkańców, zakradają się do mieszkań
i ogoławają je ze wszystkiego.

Uważać należy na zębaków, którzy chodząc
po domach, wywiadują się o rozkładzie miesz-
kań oraz baczą, które mieszkania są opuszczone
czasowo przez właścicieli.

Policja powinna zwrócić baczną uwagę na
wyrastków wałęsających się po mieście i koło
kina, którzy stanowią lwia część wszystkich
band złodziejskich.

Niebieski słoń w Tarnowie.

Pewna willa koło Ogrodu Strzeleckiego,
kiedy miasto nasze pogrążone jest we śnie —
świeci blaskiem elektrycznych świateł i żyje
jakimś dziwnym życiem w uśpionym otoczeniu.
Do willi tej schodzą się po godzinie 10-tej liczni
goście obojga płci, którzy zanim dostają się do
środka po specjalnym zadzwonieniu, znanym
tylko klubowcom, rozglądają się bojaźliwie.

W willi tej mają się odbywać orgie tanecz-
ne — kult nagości — pijatyki — palenie opium
i haszyszu. Zapaleni kokainiści bawią się z mor-
finistkami. Jednym słowem Paryż nie Tarnów.
A nad ranem opuszczają trwożne postacie ową
willę rozkoszy chwiejnym krokiem, spoglądając
błędnie dokoła.

Jednym z poczyniań w tym zakresie jest roz-
poczęta praca przez Spółdzielnię „Kolonja Polska“,
działającą narazie w zakresie emigracji na terenie
Montacji Peruwiańskiej. Została ona powołana do
życia w tym celu, by dążyć do wytworzenia po-
ważnego skupiska polskiego, mającego jaknajściślej-
sze więzy z Macierzą, skąd byłyby czerpane nietyl-
ko zastępy niemających w Polsce dostatecznych war-
sztatów pracy rolników, lecz także siły nauczyciel-
skie, duszpasterskie i inne, które łącznie zapewnia-
łyby utrzymanie polskości na kolonizowanym terenie.
Przy tem jeśli chodzi o rząd republiki Peru, to za-
równo jego własne jak i całej ludności peruwiań-
skiej tendencje polityczne w stosunku do Polski są
jaknajżyczliwsze tembardziej, że w ruchu wyzwolen-
czym Peru z pod jarzma hiszpańskiego w zeszłym
stuleciu właśnie liczni Polacy odegrali wybitną i o-
fiarną rolę, stając się poniekąd bohaterami narodo-
wemi tej swojej drugiej ojczyzny. Dlatego też na
olbrzymich terenach udzielonych przez rząd peru-
wiański pod kolonizację Polaków, a obejmujących
obszar równający się trzeciej części terytorjalnej
Polski, pozostawiono Polakom swobodę pod każdym
względem, bo nawet „Kolonja Polska“ ma prawo
utrzymywać i ćwiczyć własną milicję.

A przytem nadmienić wypada, że w peruwiań-
skich szkołach powszechnych jest wykładana do
obecnej chwili historia Polski ze specjalnym uwzględ-
nieniem naszej martyrologii.

„Kolonja Polska“ posiada koncesyjne tereny
nad rzeką Ucujali, dopływie Amazonki, w jej górnym
biegu, co łągodzi w naszej mierze strefę tropikalną,
a więcej z pobliskich wysokich Andów wiatry czy-
nią klimat łatwym do zniesienia i przyjemnym. Ca-
ły teren jest pokryty lasem, w którym znajdują się
najcenniejsze gatunki drzew, przeważnie mahoni,
kauczuk i t. p. Do roślin i owoców uprawnych na
tamtęjszych gruntach należą: kukurydza, bawełna fa-
sola, banany, trzcina cukrowa, kawa, kakao, juka,
pomarańcze, mandarynki, ananasy, papaje i inne.
Jeden hektar ziemi uprawnej daje wyżywienie jed-
nej rodzinie w ciągu całego roku, a zbiór bananów
z 3 hektarów pozwala wyżywić w ciągu roku sześć-

dziesiąt ludzi i dwieście świń (1 ha daje 200.000
sztuk bananów).

Organizatorzy tej nowej kolonji polskiej pragną
osiedlić w Montanji w ciągu najbliższych trzech lat
tysiąc rodzin rolników polskich, gwarantując im cał-
kowitą opiekę lekarską, duszpasterską i wogóle opie-
kę społeczną w szerokim zakresie, mając na wzglę-
dzie dobro emigrującego rolnika, którego przy osie-
dłaniu należy uczyć wszystkiego i ochronić od wszel-
kich zawodów. Pierwsza grupa rolników złożona z
35 rodzin już wyjechała nad rzekę Ucujali, a z nią
razem i lekarz, do którego obowiązków należy udzie-
lanie bezpłatnej pomocy lekarskiej. W sierpniu wy-
jeżdża tam ksiądz Sokół, który jako wolontariusz
zgłosił się na osiedlenie i uzyskał na to zgodę ks.
Prymasa.

Należy podkreślić charakterystyczną dla naszych
czasów próbę rozwiązania zagadnienia emigracji rol-
niczej z Polski. Oto na olbrzymich pozyskanych te-
renach nad rzeką Ucujali w Peru osiedlić się mogą
jedynie członkowie Spółdzielni, którzy w ten sposób
są związani ze sobą na nowych terenach silną wię-
zią spółdzielczą i w tej płaszczyźnie rozwiązują wspól-
nie wszelkie trudności emigracyjne i kolonizacyjne.
Wyjeżdżający do Peru udziałowiec uzyskuje prawo
do otrzymania działki ziemi 30, 45 i 60 hektarowej
bezpłatnie. Natomiast musi opłacić przejazd i wnieść
na koszty administracyjne i organizacyjne po 36
dolarów od osoby. — Kosztem tych 36 dolarów
jest przeprowadzony pomiar gruntu, dostarczone osa-
dnikowi: drobny inwentarz żywy (trzoda chlewna
i drób) oraz nasiona, i prowizoryczne mieszkanie.

Jest to bardzo ciekawa próba rozwiązania tra-
piącego nasze małorolne włościanstwo zagadnienia
głodu ziemi i jednocześnie dopomożenia na drodze
współpracy społecznej znalezienia tysiącym rzeszom
naszych bezrolnych własnych warsztatów pracy na
roli, do której to pracy są przywiązani tradycyjnemi
więzami i przeznaczeniem losowem.

Grono zaś organizatorów „Kolonji Polskiej“ z
p. Marszałkiem Senatu prof. Szymańskim i senato-
rem Boguszewskim na czele, znanych działaczy spo-
łecznych, daje gwarancję, że podjęte próby wydadzą
jaknajpomyślniejsze wyniki. St. T.

Rok założenia 1768.

WINO MSZALNE

Jedna z najstarszych winnic węgierskich w Tállya koło Tokaju
NORBERTA LIPPÓCZY'EGO
zaprzyśiężonego znawcy i dostawcy
win mszalnych

założyła w Tarnowie przy ulicy
Katedralnej 2. wielki skład win mszalnych.

Firma może służyć znakomitemi referencjami Przewiel. Duchownych z całej Polski.

Drożyzna w Tarnowie.

Nie wiemy czy istnieje w Tarnowie komisja cennikowa, a jeśli istnieje to kiedy obraduje.

Ceny chleba i mięsa są niezmiernie wygórowane mimo taniości zboża i żywej wagi bydła. W ostatnich czasach podrożał bardzo nabiał oraz jarzyny a to z powodu żniwa. W Krakowie ceny rynkowe jarzyn ustala komisja cennikowa i przekupnie się tej ceny trzymają. W Tarnowie co przekupka to inne ceny.

Trzebaby temu zaradzić!

Święto P. W. i W. F. w Dąbrowie.

W Dąbrowie k. Tarnowa odbyło się święto P. W. i W. F. połączone z uroczystym poświęceniem i otwarciem strzelnicy małokalibrowej na 50 mtr., które obchodzono w tym roku niezwykle uroczysto. Miasto tonęło w barwach biało-czerwonych chorągwi.

Na święto to zjechali się liczni przedstawiciele różnych sfer społeczeństwa nawet i z poza powiatu. Z ramienia Województwa zaszczylił uroczystość swą obecnością Naczelnik Wydziału Wojsk. p. Błażewicz, z ramienia władz wojskowych p. ppłk. Niedźwiecki jako delegat D-cy Korpusu, D-cy 6. D. P. i D-cy 16 pp., następnie posłowie p. p. Jarosz i Kautzky, oraz wielu innych gości.

Uroczystość rozpoczęła się nabożeństwem w kościele parafialnym, które odprawił ks. kanonik Słowiński, patriotyczne płomienne kazanie wygłosił ks. kapelan Pinda z 16. pp.

Po nabożeństwie na przepełnionym publicznością rynku nastąpiły przemówienia do zgromadzonych. Przemawiali p. Dr. St. Alberti starosta powiatowy i p. ppłk. Niedźwiecki z-ca d-cy 16 pp. poczem nastąpiło rozdanie nagród, żetonów i dyplomów zwyciężcom zawodnikom z dnia poprzedniego. Po rozdaniu nagród odbyła się defilada hufców, oddziałów p. w. i oddziałów straży pożarnych, którą prowadził pow. Komendant P. W. kapitan Sosenko Jerzy, poczem wszystkie oddziały oraz publiczność udały się na nowo zbudowaną strzelnicę, poświęcenia której dokonał ks. kanonik Słowiński.

Po przemówieniu ks. kanonika Słowińskiego i p. ppłk. Niedźwieckiego nastąpiło przekazanie strzelnicy Pow. Komitetowi przez władze wojskowe, następnie strzelanie do tarczy honorowej dla gości, oraz zwiedzanie strzelnicy przez publiczność.

Po poświęceniu strzelnicy Pow. Komitet P. W. i W. F. podejmował wszystkich członków pw. pozamiejscowych obiadem żołnierskim, gości śniadaniem w salach Rady Powiatowej. Wznoszono toasty na pomyślność Rzeczypospolitej, na cześć Pana Prezydenta Rzplitej i Marszałka Piłsudskiego.

Po południu na cele P. W. i W. F. odbył się festyn w miejscowym parku.

Dnia poprzedniego odbywały się zawody strzeleckie i sportowe, wyniki których świadczą o coraz to lepszym postępie w dziedzinie wychowania fizycznego i wyszkolenia strzeleckiego.

I tak:

W strzelaniu zespołowym po 4-ch z karabinu na 100 mtr. pierwsze miejsce i nagrodę przechodnią m. Dąbrowy otrzymuje oddział p. w. Delastowice, 2-gie miejsce oddział p. w. Skrzynka, 3-cie miejsce Hufiec gimn.

W strzelaniu jednostkowym z kb. na 100 mtr. 1. Kusior Fran. Nieciecza 76 pkt. na możliwych 100. 2. Chrabąszcz Karol Zabrze 71 pkt. 3. Nowakowski Roman 71.

W strzelaniu zespołowym po 4-rech z broni małokalibrowej na 50 mtr. 1-sze miejsce i nagrodę przechodnią Pow. Komitetu WF. i PW., otrzy-

muje oddział PW. Borki, 2-gie Hufiec gim. 3-cie oddział PW. Dąbrowki breńskie.

W strzelaniu jednostkowym z broni małokalibrowej na 50 mtr. 1-sze miejsce Surowiec Stanisław Dąbrowki breńskie 87 pkt. na możliwych 100. 2-gie miejsce Chrabąszcz Wojciech Zabrze 84 pkt. 3-cie Zajac Stan. Mendrzechów 83.

Bieg 100 mtr. 1. Minor Marjan Hufiec gim. 12'6. 2. Tryba Zbigniew Hufiec gim. o pierś za nim. 3. Kuta Jan Gruszów 12'8.

Bieg 800 mtr. 1. Zawislak Wład. Hufiec gim. 2'28''6. 2. Sarat Zygmunt Cwików 2'35''6.

Rzut granatem. 1. Hornberger Grzegorz Hufiec gim. 54'30 cm. 2. Szpak Leszek Hufiec gim. 54'15 cm. 3. Lis Józef Hufiec gim. 53'60 cm.

Skok w dal: Ligus Stan., Laskówka del. 5.62 cm, Minor Marjan, Hufiec gimn. 5.46 cm.

Skok wwyż: Ligus Stan., Laskówka del. 1.45 cm.

Rzut oszczepem: Doktor Franciszek, Kupienin 36.55 cm.

Datki na Dar Narodowy dla Curie Skłodowskiej.

Na Dar Narodowy dla Marji Skłodowskiej Curie zebrano w dalszym ciągu następujące kwoty:

J. W. P. Biesiadzka 55 zł., Doboszyńska 17 zł., Arturowa Marguliesowa 20 zł., Szczudłowa 10 zł., Ks. Dr. Rec 10 zł., Ks. kat. Fortuna 10 zł., Prof. Wojtasiewiczowa 149 zł. 40 gr., P. Radca Pilcer 27 zł., Prof. Weistowa 22 zł. 20 gr.— W. Kryniccy 73 zł. 50 gr., JWP. Dyrektor Wowkonowicz i Dr. Balzar w Mościcach 200 zł., P. Greisowa 5 zł., JWP. Mecenaz Menderer 40 zł., Inż. Veyhingerowa 10 zł., P. Schulbaum 4 zł., R. Silbigerowa 3 zł., P. Simche 1 zł. Na powyższy cel Magistrat Król. m. Tarnowa ofiarował w 600 rocznicę istnienia miasta kwotę 250 zł., z których złożono przez ręce Radnego JWP. Artura Marguliesowa jako ratę 125 zł., co czyni razem z poprzednio złożoną w B. G. Kr. kwotą i odsetkami 880 zł. 28 gr.

Komitet uprasza najuprzejmiej Wne Panie i Wnych Panów, którzy raczyli przyjąć listy składkowe i znaczki do spieniężenia o łaskawe a gorliwe przyspieszenie akcji celem zlikwidowania zbiórki.

Wanda Niwińska.

Kronika.

PODPALENIE. Dnia 6 bm. wybuchł pożar w realności Katarzyny Piątek w Jodłowie Tuchowskiej, którego pastwą padł dom mieszkalny i zabudowania gospodarcze wartości około 3.500 zł. Dochodzenia policyjne wykazały, że ogień został podłożony po raz pierwszy w dniu 3 bm. lecz wtenczas został na czasie ugaszony, następnie po raz drugi w tym samym miejscu w dniu 6 bm. Za sprawcami podłożenia ognia policja prowadzi dalsze dochodzenia.

POŻAR LASU. Dnia 10.VII 1930 r. w godzinach południowych wybuchł pożar w lesie X. Romana Sanguszki położonym na terenie gminy Trzemesny, który zniszczył około 100 m² lasu szpilkowego i około 36 m² drzewa opałowego na łączną szkodę około 700 zł. Dzięki energicznej akcji ratowniczej miejscowej ludności pożar został wkrótce ugaszony. Jak wykazały dochodzenia policyjne, pożar powstał wskutek porzucenia niedopalonego papierosa.

KRADZIEŻ ROWERU. Dnia 8 bm. zatrzymała policja i przekazała do dyspozycji władz sądowych Tomasza Krausa z Chyszowa, za kradzież roweru na szkodę Abrahama Nowaka kupca z Tarnowa.

Worochta w lipcu.

„Swego nie znacie, cudze chwalicie, sami nie wiecie, co posiadacie“.... do znudzenia należą ten czterowiersz powtarzać szczególnie, gdy mieszkańiec zachodniej Małopolski znajdzie się za Nadworną i oczarowanym jego oczom ukaże się malowniczy wieńiec Wschodnich Karpat. Najpiękniejsza zieleni, jaką sobie wyobrazić można, sfalowana w pagórki i wysokie na przeszło 2.000 metrów góry, u stóp których wie całą siłą buńczuczny Prut, napotykać go na drodze kamieniska i głązy ogromne i sadząc przez nie wielkimi susami, z hałasem i szumem godnym Niagary, wszystko to tworzy obraz przepiękny, pełen nie wypowiedzianego wdzięku i uroku. Zaraz za Nadworną zaczyna się szereg miejscowości letniskowych jak Delatyn, Dora, Jaremcze, Janina, Mikuliczyn, Tatorów i Worochta, za Worochtą jest jeszcze

fl. zł. 2'40.
podwójna
zł. 4'20.

BLEDNICĘ

niedokrwistość usunąć, podnieść apetyt,
przynurca siły tylko Mr KRZYSZTOFORSKIEGO
wino chinowo żelaziste z ortem,
na maładze hiszpańskiej.

małenka stacyjka Woronienka, ale już tu Polska kończy się. Granica. Worochta jest położona w kotlinie dość szerokiej, obramowana górami jest najdogodniejszym wypadem dla wycieczek górskich. Najwyższym z okalających ją szczytów jest Howerla 2.056 metrów nad poziomem morza, droga na nią prowadząca jest dwudziestokilkokilometrowym naturalnym parkiem, pełnym drzew liściastych, szpilkowych, podszytych cudnymi mchami i paprociami, pachnącymi macierzanką i mięta, dopiero gdzieś na wysokości 2.000 metrów zaczyna się wysokogórska trawa i kosówka karłowata. Dla letników pragnących ciszy, wypoczynku, swobody, wygody, nadaje się Worochta doskonale, stacja kolejowa w centrum, tuż obok szereg wygodnych will i pensjonatów, jak „Kresówka“ prowadzona starannie przez p. Biernacką, „Lena“, „Warszawianka“ i inne, szereg sklepów, zaopatrzonych obficie w artykuły pierwszej potrzeby umożliwia pobyt, chcącym prowadzić kuchnię oalkowicie, lub częściowo, to jest biorąc n. p. obiady w restauracji Kresówce czy innej. Powietrze Worochty jest przesycone ozonem, który te niezliczone kilometry lasu wydzielają obficie, zastąpiona od wiatrów jest idealnym schroniskiem dla zagrożonych chorobą płuc, anemicznych i potrzebujących wypoczynku. Komisja uzdrowisko dokłada starań, aby kuracjuszom umilić pobyt, w ostatnich dniach wyterowano gościniec przez całe letnisko biegnący tak iż kurzu nema. Ruch samochodowy minimalny, widocznie nasi automobilści nie dotarli jeszcze do tych rubieży granicznych. Folklor huculski na każdym kroku, barwne zapaski tutejszych młodoc pięknie wyszywane koszule mołojców, ich białe kapelusze różnobarwnymi włóczkami dodają soczystości kolorytowi całej miejscowości. Słowem, kto, chcąc poznawać piękne części Polski, podczas wakacji, tutaj się zapędzi, napewno tego nie pożałuje. Oczom da cudne barwy soczystej zieleni, płucm wytchnienie wśród rozległych lasów i łąk całemu organizmowi odnowę na cały rok pracy.

Helena Silbigerowa.

OSOBISTE.

Pani Henryetta Flatto uzyskała na Uniwersytecie Jagiellońskim stopień doktora filozofii.

Pan Michał Skowroński uzyskał na Uniwersytecie Jagiellońskim stopień doktora praw.

Książka Telefonów Rzeczypospolitej.

Zamiast dziesięciu książek telefonicznych, wydawanych corocznie przez poszczególne Dyrekcje Okręgowe i zarządy P.A.S.Ty, Ministerstwo Poczty i Telegrafów postanowiło wydawać wspólną dla całej Polski książkę, zawierającą spisy abonentów wszystkich sieci telefonicznych, z wyjątkiem m. st. Warszawy.

Pierwsza taka książka pod tytułem: „Spis abonentów państwowych i koncesjonowanych w Polsce“ (z wyjątkiem m. st. Warszawy) wyjdzie w druku na rok 1931-szy.

Z olbrzymiego — nie tylko jak na stosunki, nakładu tego wydawnictwa, wynoszącego 160.000 egzemplarzy. Ministerstwo rozesła abonentom wymienionych sieci 135.000 egzemplarzy pozostawiając bez zmiany cenę dotychczasową, a mianowicie 2 zł. za egzemplarz.

Sferę przemysłowo-handlową niawątpliwie z uznaniem przyjmą wiadomość o tej inicjatywie Ministerstwa. Książka Telefonów całej Polski ułatwi poważnie szersze niż dotąd korzystanie z międzymiastowej komunikacji telefonicznej, zawierając zaś dokładne adresy wszystkich poważniejszych przedsiębiorstw finansowych, przemysłowych, kupieckich i rzemieślniczych, wszystkich instytucji komunalnych, społecznych i prywatnych oraz wielu ludzi wszelkich zawodów — da możność rozwinięcia intensywniej propagandy handlowej.

Nie posiadamy w Polsce nadmiaru adresowników i wydawnictw informacyjnych, więc to wydawnictwo Ministerstwa ze względu na swą wielką wartość użytkową, jaką ma zawsze książka telefoniczna, uznać należy za nader pożyteczne i celowe.

BIURO ARCHITEKTONICZNE
i BUDOWLANE

Inż. EDWARD OKONIA

architekty w Tarnowie

ul. Żabnieńska 4a

parter wykonuje: Telef. 236.

plany, kosztorysy, oszacowania, obliczenia statyczne i budowy kościołów, dworów, szkół, plebanji, domów mieszkalnych, budynków fabrycznych, zabudowań gospodarczych, wystaw sklepowych i wszystkich robót w zakresie budownictwa wchodzących. NADBUDOWY i PRZEBUDOWY domów oraz pojedynczych mieszkań wykonuje się na dogodnych warunkach zapłaty.

OSZACOWANIA uskutecznia się dla sądu, banków i urzędu skarbowego.

Żadaicie wszędzie PIWA LWOWSKIEGO

jako

najlepszego w smaku i jakości.

Zastępstwo:

Dr. ZYGMUNT SILBIGER — TARNÓW.

Warszawianka

ul. Wałowa 2.

poleca swoje znane
wyroby
cukiernicze.

Specjalność CIASTKA OWOCOWE

Zakładanie Księgowości według nowoczesnych wymogów techniki buchalteryjnej

„KONTOPOL“

własnego systemu.

Maximum przejrzystości

Minimum pracy.

Zawsze gotowy bilans i daty statystyczno kalkulacyjne.

Biurowe rewizyjne dla księgowości i rachunkowości handlowej

Józefa Müllera

stałego tłumacza sądowego i przysięgłego rewizora księgowego
TARNÓW, UL. SZPITALNA 18 II. p.

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE ROMANA X. SANGUSZKI
NA RUDACH

wykonywają: urządzenia domowe zwykłe lub stylowe — roboty stolarskie budowlane — posadzki dębowe, jaworowe i t. p.

Sprzedają: materiały budowlane drewnne, cegłę i dachówkę różnych modeli. — Warunki zapłaty ratalne i dogodne.

Browar X. R. Sanguszki

poleca swoje wybory:

Zdrój tarnowski

Piwo bawarskie

— Porter —

Mercedes-Benz

to

najelegantsze najtrwalsze
najbezpieczniejsze
automobile w dobie dzisiejszej.

Zastępstwo:

Inż. B. Landau, Kraków

ul. Podwale 5.

**BROWAR
OKOCIMSKI**

poleca swoje piwa:

Marcowe

Eksportowe

Porter

Kto chce się zaopatrzyć na
zimę w tani a dobry węgiel
górnolaski, niech teraz zakupi

w „SILCARBO“

ul. Kaczkowskiego

BUCKI SPORTOWE

najlepsze — najtrwalsze — najwygodniejsze

W U D E T A

ul. Krakowska 9.

Hotel „Bristol“

Zawiadamiam Szanowną P. T. Publiczność,
że prowadzę nadal po moim ś. p. mężu

ZAKŁAD KRAWIECKI

pod kierownictwem najlepszej wykwalifikowanej siły fachowej i przyjmuję wszelkie roboty cywilne i wojskowe.

Wielki wybór MATERIJ krajowych i angielskich.

z poważaniem

B. NIEDZIŁSKA

Tarnów, Krakowska 34.

Przyjmie

**ZARZĄD DOMU
w Berlinie**

bardzo solidny i znany kupiec.
Wiadomość w Redakcji »Hasła«.

Cukiernia Skolimowskiego Tarnów.

HOTEL CITY

UL. WAŁOWA.

Pokoje z komfortem urządzone czystość przestrzegana, ogrzewania centralne, wodociągi w każdym pokoju.

Restauracja hotelowa, kuchnia doskonała i tania.

SALOMON LION EXPORT JAJ

TARNÓW, UL. LWOWSKA.

Powszechny Bank Związkowy
w Polsce S. A.

ODDZIAŁ W TARNOWIE

BANK DEWIZOWY

wykonuje wszelkie czynności w zakresie bankowości wchodzące. Korespondenci we wszystkich częściach świata.